

РЕШЕНИЕ

№ 17154

гр. С., 23.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 167 СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: КРИСТИЯН Р. ТРЕНДАФИЛОВ

при участието на секретаря АЛБЕНА Н. КИТАНОВА
като разгледа докладваното от КРИСТИЯН Р. ТРЕНДАФИЛОВ Гражданско
дело № 20231110107317 по описа за 2023 година

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни иски с правно
основание чл. 432, ал. 1 вр. чл. 493, ал. 1, т. 1 КЗ вр. чл. 45 ЗЗД.

Ищецът Р. П. Г., чрез адв. С., извежда съдебно предявените субективни права при
твърденията, че на 20.02.2019 г., около 15.30 ч., в гр. С., на бул. „Ч.В.“, по посока от ул. „Л.“
към ул. „С.“, в района на спирка № 0343 на бул. „Н.В.“, при управление на лек автомобил
марка „Мерцедес“, модел „МЛ 350 Блутек 4 – Матик“ с рег. № НОМЕР, в нарушение на
правилата за движение по пътищата, водачът Б.К. не спрял, за да изчака слизането на
пътниците от трамвайната мотриси и пресичането им на пътното платно с цел достигане до
тротоара. Вследствие на посоченото било реализирано пътнотранспортно произшествие, при
което лекият автомобил преминал през пръстите на левия крак на слязлата от трамвая и
пресичаща отляво надясно спрямо посоката на движение на автомобила ищца. Пострадалата
била откарана по спешност в „Аджибадем Сити Клиник“ – УМБАЛ „Токуда“, като след
извършени прегледи било установено, че е налице фрактура на втори пръст на ляво стъпало,
деформация в зоната на метатарзална кост, контузия на стъпалото, както и силен
емоционален шок. В резултат на настъпилите травматични увреждания ищцата била
принудена да се придвижва с помощни средства – патерици, доколкото ѝ били дадени
указания да не стъпва на левия крак и било извършено обездвижване на фрактурирания
втори пръст. След инцидента изпаднала в силно психично разстройство, което принудило
родителите ѝ да потърсят психологична помощ. При извършено на 13.03.2019 г.
психологично изследване било установено, че като последица от настъпилото събитие били
налице прояви на посттравматична стресова симптоматика, изразяващи се в нарушения на
съня – бодърстване, известна емоционална отчужденост, внезапно оживяване на
травматичното събитие, тревожно – депресивни оплаквания и склонност да се избягват
стимули, които могат да възбудят спомени за травмата. При извършен медицински преглед
на 18.03.2019 г. ѝ било препоръчано да продължи да се движи с имобилизираща превръзка
на лявото стъпало за още 15 дни, предвид увреденото му състояние. В резултат на
настъпилото травматично уреждане била лишена от възможността да посещава учебни

занятия в рамките на периода 21.02.2019 г. – 19.03.2019 г., като била освободена от посещения на учебните часове по физическо възпитание и спорт от датата на увреждането до края на учебната 2018 – 2019 г. Твърди, че от момента на увреждането до настоящия момент продължава да търпи болки и дискомфорт в областта на фрактурата и контузията, като търпи ограничения с оглед невъзможността ѝ да тича и да ходи за продължителен период от време. Наред с физическия дискомфорт изпитвала и страх да се вози в трамвай, като често се сещала за неблагоприятното събитие. Вследствие на инцидента получила психически травми, поради изживения емоционален шок от неочакваното събитие. По повод реализираното пътнотранспортно произшествие бил съставен констативен протокол № К – 94/20.02.2019 г. от служители на Отдел „Пътна полиция“ – СДВР, като на водача бил съставен акт за установяване на административно нарушение № 238314. Излага доводи, че виновният за причиненото пътнотранспортно произшествие водач към датата на процесното събитие бил страна по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите по застрахователна полица № BG/33/118001789467, сключена с ответника ЗАД „Асет Иншурънс“ АД, като последният не определил и не заплатил на ищцата застрахователно обезщетение за причинените ѝ вреди въпреки отправена застрахователна претенция по реда на чл. 380 КЗ. Ето защо, моли съда да осъди ответника да ѝ заплати сума в размер на 14 000 лв., представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди, ведно със законната лихва от датата, на която ответникът е следвало да се произнесе по заведената щета – 20.05.2019 г. до окончателното изплащане на сумата, като претендира и обезщетение за претърпените имуществени вреди в размер на 20 лв., представляващи стойността на заплатено от ищцата на 03.03.2019 г. рентгеново изследване на увредения крайник. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът ЗАД „Асет Иншурънс“ АД, чрез юрк. И., е подал отговор на исковата молба, с който оспорва предявените искове по основание и размер. Оспорва вида, тежестта и размера на твърденията от ищцата неимуществени вреди, както и причинно – следствената им връзка с процесното ПТП, като счита, че същите не се потвърждават от представените към исковата молба доказателства за проведени медицински изследвания. Оспорва твърденията на ищцата относно продължителността на възстановителния период от настъпилото травматично увреждане. Счита, че размерът на претендираното застрахователно обезщетение за претърпените неимуществени вреди е прекомерно завишен и в противоречие с принципа на справедливост. Изразява становище относно неоснователността на претенцията за изплащане на претърпените имуществени вреди, доколкото посочените разходи за рентгеново изследване били извършени по преценка на пострадалата. Оспорва началния момент, считано от който ищцата претендира заплащането на лихва за забава върху стойността на обезщетението за неимуществени вреди. Твърди, че на 11.03.2019 г. от ищцата било подадено уведомление за настъпило застрахователно събитие, като с писмо с изх. № 002 – 624/28.03.2019 г. ответното дружество изискало от нея да представи доказателства за установяване на основанието и размера на претенцията, каквито първоначално не били представени. С молба с вх. № 001 – 411/04.04.2019 г. ищцата предявила искане за изплащане на застрахователно обезщетение за претърпените неимуществени и имуществени вреди, като с писмо с изх. № 002 – 1219/12.06.2019 г. дружеството отказало да уважи претенцията по аргумент, че основанието и размерът на дължимото обезщетение не били напълно установени. Счита, че по отношение на претенцията за изплащане на лихва за забава приложение намирала разпоредбата на чл. 497, ал. 1, т. 2, предл. първо КЗ. Твърди, че за релевантна дата, от която да бъде начислявана лихва за забава върху стойността на претендираното застрахователно обезщетение следвало да бъде приета датата, на която е изтекъл тримесечния срок по чл. 496, ал. 1 КЗ, а именно 05.07.2019 г., предвид молбата от 04.04.2019 г. за изплащане на застрахователно обезщетение, към която били представени доказателства по образуваната ликвидационна преписка, или евентуално датата на произнасяне на дружеството –

12.06.2019 г. Релевира възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК. Претендира разноски.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 235 ГПК във връзка с наведените в исковата молба доводи и възраженията на ответника, намира от фактическа и правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 432, ал. 1 КЗ увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението, пряко от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност", при спазване на изискванията на чл. 380.

Следователно отговорността на ответното дружество е предпоставена от установяването на следните юридически факти: 1/ сключен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ между делинквента и ответното дружество; 2/ всички, посочени в чл. 45 ЗЗД елементи на фактическия състав на непозволеното увреждане (противоправно деяние; което е извършено виновно; настъпване на конкретни вреди и наличие на причинно - следствена връзка между деянието и причинените вреди). Вината се предполага – чл. 45, ал. 2 ЗЗД.

Безспорен по делото е фактът, че гражданската отговорност на делинквента – водачът на „Мерцедес МЛ“, с рег. № НОМЕР, е покрита по силата на сключен между него и ответното дружество договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, поради което делинквента и ответника са страни по застрахователно правоотношение, с посочения източник и отговорността на водача е покрита.

От съвкупната преценка на събраните по делото доказателства, в това число – констативен протокол № К-94 от 20.02.2019 г., амбулаторен лист от първично посещение от 20.02.2019 г., протокол за оглед на местопроизшествие от 20.02.2019 г., наказателно постановление № 20-4332-004409 от 18.03.2020 г., влязло в сила на 29.04.2020 г., показанията на свидетеля Е.Р.З.-Г., както и от заключенията на изслушаните по делото САТЕ и СМЕ, съдът приема следния механизъм на настъпване на процесното ПТП:

На 20.02.2019 г., около 15:30 часа, в гр. С., водачът на лек автомобил „Мерцедес МЛ“, с рег. № НОМЕР, се движил по бул. „Ч.В.“, с посока на движение от ул. „Л.“ към ул. „С.“ и в района на спирка за трамвайни мотриси М.Г.Т. № 0343 (бул. „Н.Вапцаров“), на която имало остров на платното за движение, реализирал пътнотранспортно произшествие със слезлия от трамвайна мотриса и пресичащ пътното платно отляво надясно спрямо посоката на движение на автомобила пешеходец Р. П. Г. – преминал с автомобила си през пръстите на левия крак на Р. Г., на която била причинена лека телесна повреда, изразяваща се в счупване на проксималната фаланга на втори пръст на лявото стъпало и няколко пунктиформени рани по горната страна на ходилото.

Съобразно така изложения механизъм на ПТП съдът достига до извод, че водачът на л.а. „Мерцедес МЛ“, с рег. № НОМЕР, не се е съобразил с правилата на чл. 66, ал. 2 от ЗДвП и чл. 20, ал. 2 ЗДвП. Съгласно първата разпоредба, при приближаване към спирка, на която има остров на платното за движение, водачът на нерелсовото пътнo превозно средство е длъжен да намали скоростта и в случай на необходимост да спре, за да позволи на пешеходците безопасно да преминат през платното за движение между тротоара и острова. Съгласно разпоредбата на чл. 20, ал. 2 ЗДвП, водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението. Намаляването на скоростта, водачът следва да извърши във всички случаи при приближаване към спирка, на която има остров на платното за движение, а в случай на необходимост да спре, за да позволи на пешеходците безопасно да преминат през платното за движение между тротоара и острова. Предвид гореизложеното настоящият съдебен състав приема, че поведението на водача на л.а. „Мерцедес МЛ“, с рег. № НОМЕР,

не е било съобразено с конкретните пътни условия, поради което не е спрял, за да позволи на пешеходците безопасно да преминат през платното за движение между тротоара и острова. Ето защо, действията на водача на л.а. „Мерцедес МЛ“, с рег. № НОМЕР, съставляват граждански деликт. Той е извършил нарушение на правилата за движение по пътищата – чл. 66, ал. 2 ЗДВП, и това му поведение е довело до увреждането на преминаващия през платното за движение между тротоара и острова пешеходец Р. П. Г.. В пряка причинна връзка от това деяние за ищцата са произлезли вреди, изразяващи се в счупване на проксималната фаланга на втори пръст на лявото стъпало и няколко пунктиформени рани по горната страна на ходилото - съгласно заключението на СМЕ и представените по делото медицински документи.

Вината на водача се предполага по силата на оборима законова презумпция (чл. 45, ал. 2 ЗЗД), която поради липсата на проведено обратно доказване от страна на ответника е необорена и следователно следва да бъде приложена, поради което са налице всички предпоставки по чл. 45, ал. 1 ЗЗД за ангажиране деликтната отговорност на водача на л.а. „Мерцедес МЛ“, с рег. № НОМЕР, за причинените на ищцата вреди при процесното ПТП.

Основният спорен между страните въпрос по същество в настоящото производство е свързан с размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди.

Настоящият съдебен състав приема, че поначало, въпреки липсата на възможност за съпоставяне между претърпените болки, страдания и психически затруднения и паричната престация, законодателят е дал възможност на увредения да претендира парично обезщетение за тези увреждания, като е предоставил на съда да прецени във всеки конкретен случай какъв е справедливият размер на това обезщетение, което има компенсаторен характер. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението (т. 2 от Постановление № 4 от 23.12.1968 г. на Пленума на ВС). Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания и пр.

В разглеждания случай съобразявайки: възрастта на пострадалата, която към момента на ПТП е била само на 15 г. – дете в юношеска възраст; обстоятелствата, при които са настъпили уврежданията – преминаване на автомобил през пръстите на левия крак; вида, тежестта и броя на травматичните увреждания, причинили временно разстройство на здравето, неопасно за живота; интензивността на търпените болки и страдания и тяхната продължителност - в конкретния случай ищцата продължава да търпи болки на мястото на счупването, вследствие на което не носи обувки на висок ток; причинените неудобства в ежедневието и бита - не е ходила на училище около един месец и е била освободена от физическо възпитание и спорт до края на учебната 2018-2019 г.; преживените психически страдания – стрес, както и страх от пътуване с трамвай, вследствие на което предпочита да ходи пеш – настъпването на които е доказано от събраните и ценени по делото доказателства, в т.ч. и показанията на свид. З. – Г., които съдът преценява по реда на чл. 172 ГПК и кредитира като убедителни, логични и кореспондиращи с останалите доказателства по делото; съществуващите в страната общественоекономически условия към момента на настъпване на вредите, индиция за които са лимитите на застрахователно покритие – виж чл. 492 КЗ, без те да имат самостоятелно значение, както и създаденият от съдебната практика ориентир, относим към аналогични случаи, настоящият съдебен състав приема, че определянето на 14 000 лв. е справедливо по размер обезщетение за търпените неимуществени вреди. Присъждането на сума в по-нисък размер би довело до несъответстващо на изискванията на справедливостта имуществено разместване.

Ето защо искът за неимуществени вреди е основателен изцяло и следва да бъде уважен

до пълния предявен размер.

По иска за имуществени вреди:

Размерът на дължимото обезщетение за имуществени вреди се определя от размера на доказаните разходи, които са извършени в пряка причинна връзка с настъпилото увреждане на здравето при процесното ПТП. В случая имуществените вреди се установяват от приложените Фактура с ***** от 03.03.2019 г. за платена такса за рентгеново изследване на костите и ставите на крайниците на стойност 20 лв., с приложен фискален бон от 03.03.2019 г. Несъмнено е, че сумата в размер на 20 лв. е заплатена в пряка причинна връзка с процесното ПТП, поради което предявеният иск за имуществени вреди е основателен изцяло и следва да бъде уважен до пълния предявен размер.

Относно претенцията за законна лихва:

При уважаване на иск за обезщетение за вреди от деликт законната лихва върху главницата се дължи без да има отправена покана от датата на деликта, ако е поискана от ищеца (чл. 84, ал. 3 ЗЗД). С Решение № 128 от 04.02.2020 г., по т. д. № 2466/2018 г. на ВКС, I т. о., Решение № 50043 от 6.06.2023 г. на ВКС по т. дело № 53/2022 г., I т. о., ТК, Решение № 3942 от 17.07.2023 г. на СГС по в. гр. д. № 13415/2022 г. и др., които настоящият съдебен състав споделя, е разяснено, че в хипотезата на пряк иск по чл. 432, ал. 1 КЗ от увреденото лице срещу застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" за обезщетение за вредите, причинени от застрахования делинквент, в застрахователната сума по чл. 429 КЗ се включва дължимото от застрахования спрямо увреденото лице обезщетение за забава за периода от датата на уведомяване на застрахователя за настъпилото застрахователно събитие, респ. предявяване на претенцията от увреденото лице пред застрахователя, а не от увреждането. Изложени са аргументи, че разликата в периодите по отношение на дължимото спрямо увреденото лице обезщетение за забава от делинквента на основание чл. 86 вр. чл. 84, ал. 3 ЗЗД и от застрахователя по застрахователния договор следва както от разпоредбите на чл. 429, ал. 1 - ал. 3 КЗ, така и от въведената с новия КЗ абсолютна процесуална предпоставка за предявяване на прекия иск срещу застрахователя на делинквента по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите съгласно чл. 498, ал. 3, вр. чл. 432, ал. 1 КЗ - отправянето на писмена застрахователна претенция спрямо застрахователя по реда на чл. 380 КЗ. След предявяване на тази претенция за застрахователя тече нормативно установеният срок за произнасяне по чл. 496 КЗ, като произнасянето и неплащането на застрахователно обезщетение в срока е свързано, от една страна, с изпадане на самия застраховател в забава, за която дължи лихва, а от друга страна, с възможността увреденото лице да предяви иск на основание чл. 432, ал. 1 КЗ. В обобщение, на основание чл. 493, ал. 1, т. 5 КЗ застрахователят покрива спрямо увреденото лице отговорността на делинквента за дължимата лихва за забава за плащане на обезщетение за вреди от датата на предявяване на претенцията от увреденото лице, а след изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ и при липса на произнасяне или плащане на обезщетение дължи законната лихва върху обезщетението за собствената си забава. По изложените съображения посочената сума е дължима ведно със законната лихва, считано от 04.04.2019 г. – когато застрахователната претенция на ищеца е била получена от застрахователя (ответното дружество). В разглеждания случай, обаче, ищцата претендира законна лихва от 20.05.2019 г., поради което и с оглед принципа на диспозитивното начало в гражданския процес, следва да се присъди законна лихва, считано от 20.05.2019 г. до окончателното изплащане на сумата.

Относно разноските в производството:

При този изход от спора, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, право на разноски възниква единствено за ищцата. Същата, обаче, не е сторила разноски по делото, тъй като е била освободена от заплащане на държавна такса и депозити за експертизи, поради което такива не следва да й бъдат присъждани.

Процесуалният представител на ищцата претендира на основание чл. 38 ЗА присъждане на адвокатско възнаграждение с вкл. ДДС. В разглеждания случай по делото е ангажиран договор за правна защита и съдействие, в който страните по упълномощителната сделка - ищцата, от една страна и адвоката, от друга страна, са направили съвпадащи изявления, че правната помощ се предоставя като безплатна поради това, че ищцата е материално затруднено лице - чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАДв. Според правилата на чл. 78, ал. 1, ал. 3 и ал. 5 ГПК, страната следва да бъде компенсирана за реално извършените разноски по спора за един адвокат, каквито при безплатната правна помощ безспорно няма - поради което и в хипотезата на чл. 38, ал. 2 ЗАДв. възнаграждението се присъжда на процесуалния представител, а не на страната, в чиято полза е разрешен спора. Предвиденият в § 2а ДР на Наредба № 1/09.07.2004 г. начин, по който се формира минималният размер на адвокатското възнаграждение за регистрираните по ДДС адвокати, е приложим както за случаите, когато възнаграждението е предмет на договаряне между адвоката и неговия клиент, така и за случаите на оказано от адвоката безплатно процесуално представителство по чл. 38, ал. 2 ЗАДв., в които размерът на възнаграждението се определя от съда. При отправено до съда основателно искане за присъждане на адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 ЗАДв., изхождащо от адвокат, регистриран по ДДС (факт, който може да бъде установен чрез справка в публичния регистър по чл. 80, ал. 1 ДОПК), в полза на адвоката следва да се присъди възнаграждение в приложимия за конкретното дело минимален размер по Наредба № 1/2004 г., към който следва да се прибави 20% ДДС. Ето защо, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАДв., вр. чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1 за минималният размер на адвокатските възнаграждения, ответникът следва да бъде осъден да заплати на процесуалния представител на ищцата – адв. Я. В. С., сумата от 1 994,40 лв. с вкл. ДДС, изчислено към редакцията на Наредба № 1, действаща към датата на предявяване на иска.

На следващо място, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на Софийски районен съд, сумата от 1510,80 лв., в т. ч.: 560,80 лв. - държавна такса и 950 лв. – депозити за експертизи, от внасянето на които, ищецът е бил освободен.

Така мотивиран, Софийски районен съд, 167 състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД „АСЕТ ИНШУРЪНС“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Ш.П.“ № 35, да заплати на Р. П. Г., ЕГН *****, с адрес: гр. С., бул. „С.“, бл. 59А, вх. „А“, ет. 3, ап. 15, на основание чл. 432, ал. 1 вр. чл. 493, ал. 1, т. 1 КЗ вр. чл. 45 ЗЗД, следните суми: **14 000 лв.** (четиринадесет хиляди лева), представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в болки, страдания, неудобства, страх и физически дискомфорт, претърпени от Р. П. Г. вследствие на настъпило пътнотранспортно произшествие на 20.02.2019 г. на трамвайна спирка в близост до спирка № 0343, находяща се в гр. С., на бул. „Н.В.“, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 20.05.2019 г., до окончателното изплащане на сумата; **20,00 лв.** (двадесет лева), представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в извършени разходи за рентгеново изследване на 03.03.2019 г.

ОСЪЖДА ЗАД „АСЕТ ИНШУРЪНС“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Ш.П.“ № 35, да заплати на адв. Я. В. С., вписан в САК, с адрес на упражняване на дейността: гр. С., ж.к. „Д.-2“, бл. 228, вх. „А“, ап. 60, сумата от **1 994,40 лв.** с вкл. ДДС, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАДв.

ОСЪЖДА ЗАД „АСЕТ ИНШУРЪНС“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на

управление: гр. С., ул. “Ш.П.” № 35, да заплати на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, сумата от **1510,80 лв.** – разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____